

prima instanță: N. Simciuc
instanța de apel: B. Bîrcă, N. Traciuc și E. Clim

dosarul nr. 2ra-2230 /15

D E C I Z I E

07 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Ala Cobăneanu, Oleg Sternioală

Liliana Catan și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Locoman Ion, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Locoman Ion împotriva lui Căraușu Igor cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2015, prin care s-a admis apelul declarat de Căraușu Igor, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014 și s-a emis o hotărîre nouă sub formă de încheiere prin care s-a încetat procesul,

c o n s t a t ă

La 15 iulie 2014 Locoman Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Căraușu Igor cu privire la încasarea dobânzii de întârziere (f.d.1-3).

În motivarea cererii de chemare în judecată Locoman Ion a indicat că la 20 septembrie 2012 i-a acordat lui Căraușu Igor împrumut bănesc în sumă de 100000 lei cu termenul de rambursare pînă la 31 decembrie 2012 întocmind în acest sens recipisă.

În termenul stabilit la 31 decembrie 2012 Căraușu Igor nu și-a onorat obligația și nu a restituit împrumutul.

La 24 ianuarie 2013 Procurorul raionului Sîngerei s-a adresat în interesele sale cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Căraușu Igor cu privire la încasarea sumei împrumutate.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 martie 2013, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 august 2013, acțiunea a fost admisă și s-a încasat de la Căraușu Igor în beneficiul său datoria în sumă de 100000 lei.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2013 a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Căraușu Igor.

La 02 mai 2013 a depus la executorul judecătoresc Rotaru Vera titlul executoriu nr. 2-2007/13 din 29 martie 2013 privind încasarea de la Căraușu Igor datoria în sumă de 100000 lei.

În cadrul procedurii de conciliere debitorul Căraușu Igor a solicitat permisiunea de a stinge datoria în rate cîte 15000 lunar.

Cărăușu Igor a achitat eșalonat la 18 septembrie 2013 suma de 15000 lei, la 12 decembrie 2013 suma de 5000 lei, la 10 ianuarie 2014 suma de 2000 lei, la 07 aprilie 2014 suma de 20000 lei, la 08 aprilie 2014 suma de 20000 lei și la 10 aprilie 2014 suma de 38000 lei.

Își întemeiază acțiunea în baza art. 572, art.867, art. 868, art. 871, art. 872, art. 619 Codul civil.

Consideră că pîrîtul Cărăușu Igor îi datorează dobînda de întîrziere de 5 % anual plus procentul ratei de bază a Băncii Naționale a Moldovei, ceea ce constituie suma de 10212,40 lei pentru perioada de la 01 ianuarie 2013 pînă la momentul stingerii datoriei.

Cere Locoman Ion încasarea de la Cărăușu Igor dobînda de întîrziere în sumă de 10212,40 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014 s-a admis parțial acțiunea lui Locoman Ion.

S-a încasat de la Cărăușu Igor în beneficiul lui Locoman Ion dobînda de întîrziere în sumă de 8518,91 lei, taxa de stat în sumă de 255,57 lei, în total 8774,48 lei (f.d. 65, 71-73).

La 28 noiembrie 2014 Cărăușu Igor a depus apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014 (f.d. 69-70).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2015 s-a admis apelul declarat de Cărăușu Igor, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014 și s-a emis decizie sub formă de încheiere prin care s-a încetat procesul la cererea de chemare în judecată depusă de Locoman Ion (f.d. 94-96).

La 07 iulie 2015 Locoman Ion a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2015 solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe (f.d. 99-101).

În motivarea recursului Locoman Ion a indicat că decizia instanței de apel este ilegală, că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și normele de drept procedural, că a fost aplicată o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Încasarea dobînzii de întîrziere nu ține de competența executorului judecătoresc, dar de competența instanței de drept comun.

Suma solicitată de a fi încasată constituie dobînda de întîrziere pentru nerestituirea la timp a datoriei conform contractului de împrumut, dar nu pentru neexecutarea la timp a hotărîrii de judecată.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 03 septembrie 2015 Cărăușu Igor a depus referință la recursul declarat de Locoman Ion solicitînd respingerea acestuia și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 23 septembrie 2015 recursul declarat de Locoman Ion a fost considerat admisibil fără a prejudicia fondul.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate și pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 13 mai 2015 și a expedit copia acesteia în adresa părților însă nu a indicat la ce dată (f.d. 94, 97).

Astfel, recursul declarat de Locoman Ion la 07 iulie 2015 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din actele pricinii rezultă că la 15 iulie 2014 Locoman Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Căraușu Igor cu privire la încasarea dobânzii de întârziere de la 01 ianuarie 2013 până la momentul stingerii datoriei (f.d.1-3).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014 s-a admis parțial acțiunea lui Locoman Ion (f.d. 65, 71-73).

La 28 noiembrie 2014 Căraușu Igor a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014 (f.d. 69-70).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2015 s-a admis apelul declarat de Căraușu Igor, s-a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014 și s-a emis decizie sub formă de încheiere prin care s-a încetat procesul la cererea de chemare în judecată depusă de Locoman Ion (f.d. 94-96).

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că Curtea de Apel Chișinău a încălcat normele de drept material și normele de drept procedural.

Conform art. 572 alin. (1) și (2) Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 619 alin. (1) Codul civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii

prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Reieșind din normele legale citate coroborat cu circumstanțele pricinii rezultă că termenul de rambursare a împrumutului bănesc acordat de Locoman Ion a expirat la 31 decembrie 2012 și începînd cu 01 ianuarie 2013 Căraușu Igor se află în întîrziere, moment din care obligațiilor pecuniare li se aplică dobînzii pe perioada întîrzierii.

Din actele pricinii rezultă că prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 martie 2013, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 august 2013, acțiunea a fost admisă și s-a încasat de la Căraușu Igor în beneficiul lui Locoman Ion datoria în sumă de 100000 lei.

La 02 mai 2013 Locoman Ion a depus la executorul judecătoresc Rotaru Vera titlul executoriu nr. 2-2007/13 din 29 martie 2013 privind încasarea de la Căraușu Igor datoria în sumă de 100000 lei.

Conform art. 24 alin. (1) Codul de executare, la cererea creditorului, executorul judecătoresc calculează dobînzile, penalitățile și alte sume rezultate din întîrzierea executării, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art.619 din Codul civil. Sumele menționate se calculează de la data la care hotărîrea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanța a devenit exigibilă (scadentă) și pînă la data plății efective a obligației cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă și durata suspendării procedurii de executare, în condițiile prevăzute de prezentul cod.

Așadar, Curtea de Apel Chișinău eronat a încetat procesul motivînd că Locoman Ion urmează să solicite executorului judecătoresc calcularea dobînzii de întîrziere în cadrul procedurii de executare și nu în procedură civilă.

Or, hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 martie 2013 a devenit definitivă la 29 august 2013, iar Locoman Ion a solicitat încasarea dobînzii de întîrziere începînd cu 01 ianuarie 2013.

Astfel, de la 01 ianuarie 2013 pînă la 29 august 2013 cînd a devenit definitivă hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 martie 2013, prin care s-a încasat suma datoriei, Locoman Ion este în drept să solicite încasarea dobînzii de întîrziere în procedură civilă, iar după această dată dobînda de întîrziere urmează a fi calculată de către executorul judecătoresc în procedura de executare.

Reieșind din considerentele menționate și avînd în vedere că instanța de apel eronat a încetat procesul încălcînd normele de drept procedural, că cererea de apel nu a fost examinată în fond, eroare care nu poate fi reparată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2015 și de a restitui pricina spre rejudecare în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecare instanța de apel urmează să țină cont de cele expuse și să emită o hotărîre legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Locoman Ion.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Locoman Ion împotriva lui Căraușu Igor cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte,
Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Ala Cobăneanu

Oleg Sternioală

Liliana Catan

Sveatoslav Moldovan